

JAARVERSLAG 2016

van

STICHTING HEEMKUNDIG STREEKMUSEUM

JAN uten HOUTE

Markt 53 – 61

4875 CC Etten-Leur

Jaarverslag 2016

Na een roerig 2015, zijn er ook in 2016 de nodige veranderingen geweest. Op bestuurlijk niveau is er nu wel het een en ander aangepast, door de definitieve splitsing van museum en heemkundekring. Bestuurlijk heeft hierdoor ook een tweedeling plaats gevonden. Het bestuur van het museum is nu alleen verantwoordelijk voor de aangelegenheden van het museum. Wel is er besloten, om de connectie tussen beiden te behouden, daar er een vertegenwoordiger van de Heemkundekring in het bestuur van het museum zitting heeft.

De stichting Heemkundig Streekmuseum Jan uten Houte is bij notariële akte opgericht op 20 april 1994. Het inschrijvingsnummer van het Heemkundig Streekmuseum bij de Kamer van Koophandel is 41102627. Als onderdeel van de Heemkundekring bestond het museum al, maar werd officieel geopend op 4 juli 1964.

De stichting komt voort uit de Heemkundekring, maar heeft vanaf 24 mei 2016 een eigen verantwoordelijkheid.

De statuten zijn aangepast en gepasseerd bij de notaris. Het huishoudelijk reglement moet nog worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Bij de uitoefening van haar werkzaamheden heeft de stichting zich altijd naar de doelstellingen van de Heemkundekring gericht. Het statutair vastgelegde doel van het museum is de inrichting, het beheer, de exploitatie en instandhouding ervan, voor het tentoonstellen van haar verzamelingen en verzamelingen van derden en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

In deze tijd is er voor een museum, waar men alleen maar kan kijken geen toekomst meer. In de huidige tijd wil men meer beleving in een museum, de museale wereld is ook onderhevig aan vernieuwing, zo ook Jan uten Houte.

In 2015 is er een duidelijke keuze gemaakt voor aanpassen van een ‘museum met een verzameling van vroeger’ naar een streekmuseum met een zestal thema’s.

Deze zijn:

1. De Eerste Gemotoriseerde Vlucht en de persoon van Sybrand Heerma van Voss;
2. Vincent van Gogh in Etten-Leur met zijn atelier in de pastorie;
3. Het belang van de turfhandel, met een zijsprong naar Adriaan van Bergen;
4. Industriële ontwikkeling van Etten-Leur sinds de jaren vijftig van de vorige eeuw;
5. De rol van de religie: van rooms generaliteitsland tot een seculiere samenleving en de entree van nieuwe religies;
6. De ontwikkeling van de volksgezondheidszorg met speciale aandacht voor de rol van de Etten-Leurse pionier op dit gebied, de huisarts Dr. Mol.

Deze onderwerpen zullen door werkgroepen worden uitgediept en daarna verder uitgewerkt. In 2016 zijn deze werkgroepen een aantal malen bijeen geweest. Ten behoeve van deze werkgroepen heeft een projectgroep, bestaande uit studenten van de NHTV uit Breda, een workshop story-telling gegeven. Dezelfde werkgroep heeft ook een rapport uitgebracht over de mogelijke invulling van de zes thema's.

De thema-uitwerking blijft een grote inzet vragen van de huidige bestuursleden. Zij zijn hiervoor dan ook zeer dankbaar voor de inzet van de bestaande vrijwilligers en een aantal deskundigen van buiten.

Voor de herinrichting dienen belangrijke externe fondsen aangeboord worden. Hieraan zal in 2017 veel aandacht besteed worden.

De samenstelling van het bestuur sinds mei 2016 was als volgt:

- Karst Vaartjes: voorzitter
- Giel Venema: secretaris en wnd. penningmeester
- Marc van Velthoven: interne zaken
- Piet Paantjens: algemeen lid en vertegenwoordiger Heemkundekring

Het bestuur wordt bijgestaan door Ron Meershoek (secretariaat) en Nora van den Broek (coördinatie vrijwilligers).

In 2016 is 16 maal vergaderd. Tevens vinden er, samen met de wethouder, ook gesprekken plaats met de overige musea in Etten-Leur.

In 2016 is de samenwerking met het Vliegend Museum Seppe (VMS) geformaliseerd. De eerste uiting hiervan is de wederzijdse verwijzing naar elkaar op de websites van het museum en het VMS.

Ook is in 2016 de samenwerking met de Stichting Eerste Gemotoriseerde Vlucht in Nederland (SEGVIN) uitgebreid. Dit komt tot uiting in een speciale ruimte op de eerste verdieping, die gewijd is aan deze eerste vlucht in Nederland op 29 juni 1909, geïnitieerd door de industrieel Sybrand Heerma van Voss.

Financiën

Het verenigingsjaar heeft dit jaar weer een normale looptijd 12 maanden gehad.

De begroting 2016 werd door de vergadering van 21 maart 2016 vastgesteld. Voor een verlag van de financiën wordt verwezen naar het afzonderlijke financieel jaarverslag.

MuseumMaatje

Voor de komende jaren wordt nagedacht over een andere opzet van het sponsorschap. Dit is momenteel nog in ontwikkeling.

Ook hier ondergaat men een maatschappelijke verandering. Bedrijven moeten ook het beleid met betrekking tot sponsoring herzien. Diverse mogelijkheden worden bekeken en tegen het licht gehouden. Dit onderwerp is nog in behandeling. Er wordt nog gezocht naar een oplossing. Tot die tijd worden de bestaande overeenkomsten in stand gehouden.

Voorzieningen en veiligheidszorg

Het museum bevindt zich in de achterste panden van het Sint Paulushofje (1681) in het centrum van Etten-Leur. Om de bovenverdieping toegankelijk te maken voor ouderen of personen die slecht ter been zijn is een lift geplaatst.

De herinrichting van de 'vensters' (de inrichting van de eerste etage) moet nog eens goed tegen het licht worden gehouden. Dit gebeurt in overleg met Erfgoed Brabant in het kader van het Projectplan. Tevens worden hierbij studenten betrokken om zo te komen tot nieuwe en moderne ideeën.

Alle ruimten zijn voorzien van brandmelders en dergelijke. Jaarlijks volgt men hiervoor bijscholingscursussen. Aan de modernisering en herziening van de alarmcentrale wordt hard gewerkt. Deze wordt in 2017 voltooid.

Toegankelijkheid

Het museum is nu nog moeilijk bereikbaar geweest, maar is nu ook toegankelijk voor mensen in een rolstoel.

De toegang voor minder-validen is via de achterkant (Rochussenlaan). Dit zal duidelijk aangegeven worden.

Vrijwilligers en personeel

Gemeente Etten-Leur financiert de beheerder, die via de WVS bij het museum is gedetacheerd. De beheerder blijft tot eind 2016 in 'dienst' bij Jan uten Houte. Inmiddels heeft de beheerder in december het museum verlaten. Via de WVS is er momenteel een nieuwe beheerder aangesteld.

Alle vrijwilligers moesten zijn lid van de Heemkundekring Jan uten Houte. Dit wordt voor de vrijwilligers van het museum losgelaten.

Wil men voor beide entiteiten werkzaamheden op vrijwillige basis uitvoeren, dan is het aan de Heemkundekring te bepalen hoe zij hiermee omgaan.

Voor alle vrijwilligers is een vrijwilligerscoördinator. Zij kunnen altijd met vragen en/of problemen bij haar terecht.

Collectie

Aanname- en afstotingsbeleid.

De verwerving van objecten geschiedt vrijwel uitsluitend door middel van schenkingen door het publiek aan het museum. Bij gebrek aan een conservator, hebben Willy Coppens-Buijs, Toon Buckens en Piet Klep deze taak al jaren gezamenlijk op zich genomen. Zij voerden gezamenlijk het aanname- en afstotingsbeleid.

Na een gesprek met hen is, met wederzijds goedvinden, besloten dat zij niet langer als conservator optreden. Daarnaast is er momenteel in principe een aannamestop. Juist omdat het museum nog is zoek is naar een herinrichting, is het moeilijk om nu alle aangeboden naar museale waarde in te schatten en aan te nemen. Uiteraard geldt dit niet voor evident relevante en waardevolle objecten!

Registreren en behouden

In het museum worden alle nieuwe objecten geregistreerd en netjes verzorgd c.q. gerestaureerd. Indien een schenking meteen in de vaste collectie kan worden opgenomen, wordt het object, na registratie, meteen in het museum gezet.

Alle objecten in het depot en in het museum zijn geregistreerd. Wekelijks worden de geschonken objecten in het systeem bijgewerkt. Het plan om alle objecten binnen het museum te gaan fotograferen en toe te voegen aan de objectenregistratie is inmiddels opgestart.

Via de beeldbank waarin de objecten, voorzien van foto, een plaats krijgen wordt dit openbaar gemaakt. Deze is te raadplegen via www.hetgeheugenvanettenenleur.nl. Hierin vindt men een groot aantal objecten, foto's, bidprentjes etc.

Informatie

Indien bezoekers aanvullende informatie hebben over een object, wordt dit genoteerd en opgenomen in de leidraad voor de gidsen. Ook zijn er informatiekaarten gemaakt die in de buurt van het object hangen, zodat het publiek er kennis van kan nemen.

Het aantal gidsen dat op de openingstijden aanwezig kan zijn, is aan het teruglopen. Om de bezoekers toch van de nodige informatie te blijven voorzien is er besloten om alvast een deel van de vensters te voorzien van een beschrijving. Hierdoor wordt het voor de individuele bezoeker mogelijk om zonder gids toch de benodigde informatie te krijgen. Nagedacht wordt door de ICT groep hoe dit op termijn aan te pakken. Hierin wordt meegenomen dat er te zijner tijd een ander soort museum ontstaat. De omschakeling moet daarom meegenomen worden in de plannen.

Presentatie, tentoonstellingsbeleid.

De vaste collectie op de dorpsleven zolder en in de boerenkamer en kapel zijn op dit moment nog onveranderd.

Omdat dit deel uit gaat maken van een nieuwe opzet van het museum is er op dit moment geen verandering in de opstelling gepland. In de loop van 2017 wordt hierover, naar verwachting, meer duidelijk.

In 2016 is op de eerste verdieping een speciale ruimte in gebruik genomen, gewijd aan de eerste gemotoriseerde vlucht in Nederland op 27 juni 1909.

Wisseltentoonstelling

De wisseltentoonstelling is even op een laag pitje gezet. In afwachting van de besluiten van het bestuur en de herinrichting is er overleg hoe nu verder. Hierover is wel overleg met de heemkundekring.

ANBI

Het museum is ingeschreven bij de Belastingdienst als culturele ANBI-instelling (RSIN nummer 802856779). Deze Algemeen Nut Beogende Instellingen hebben ook een verplichting: hun beleidsplan en hun jaarverslag, ook het financiële, moet via de website

openbaar gemaakt worden. Zo weet de schenker dat men iets schenkt aan een betrouwbare instelling. Een schenking aan een culturele ANBI mag zelfs voor 125% van de aangifte Inkomstenbelasting van de schenker worden afgetrokken.

Bezoekers

In 2016 was het bezoekersaantal 1333 personen. Er waren weer meer individuele bezoekers, waarvan een groot deel met de museumjaarkaart. Daarentegen waren er minder groepen en schoolbezoeken.

Leden van Jan uten Houte hebben sinds de splitsing van 24 mei 2016 nog steeds persoonlijk gratis toegang tot het museum. Wel is er nu de mogelijkheid om een gezinslidmaatschap af te sluiten.

Dit heeft dan betrekking op het hele gezin met kinderen tot 18 jaar.

Educatie

Museum Jan uten Houte is opgenomen cultuurmenu van de gemeente.

Ook neemt het museum deel aan het project 'Overgisteren' voor kleuters (groep 1 en 2 van de basisschool). In dit project wordt het begrip vroeger duidelijk gemaakt. De gidsen zijn getraind door Erfgoed Brabant.

Daarnaast zijn er scholen die het project 'Oma's ladenkastje' nog steeds brengen voor hun leerlingen en dit dan vergezeld laten gaan van een bezoek aan het museum.

Voor 2017 is een aanvulling van de educatieve programma's voorzien.

Publiciteit

De website www.janutenhoute.nl functioneert, dank zij de deskundige webmaster, momenteel naar tevredenheid.

De beeldbank www.hetgeheugenvanettenenleur.nl wordt veelvuldig bezocht.

De vaste openstelling op zondagen is aansluitend aan de koopzondagen. Dit is in de meeste gevallen de laatste zondag van de maand en in december op meerdere zondagen. Het museum was extra geopend tijdens de Kunst 10-daagse 'Van Gogh Leeft!' en op zondag tijdens het Open Monumentenweekend in september.

Met ingang van 1 januari 2016 is het museum lid van de museumvereniging en is de toegang voor museumjaarkarthouders gratis.

Het museum wordt steeds opgenomen in het Museummagazine.

Het museum is ook op diverse websites geplaatst met een link.

Overige activiteiten in 2016

De Nieuwjaars borrel voor alle vrijwilligers, is in 2016 gehouden in het eigen museum. Op de altijd gezellige bijeenkomst waren ruim 45 personen aanwezig.

Daarnaast zijn er nog een groot aantal activiteiten en bijeenkomsten geweest in het kader van het Projectplan met Erfgoed Brabant. Ook is er door Landstad de Baronie, samen met Erfgoed Brabant, een project opgestart om samenwerking binnen de Baronie van Breda van de grond te krijgen.

Vooruitblik

In 2017 zal de aandacht van het museumbestuur gericht zijn op voortzetting van de ingeslagen weg. Voor de herinrichting zullen de gekozen speerpunten in werkgroepen worden uitgewerkt. In 2017/2018 kan de herinrichting dan zijn beslag krijgen. Echter er zal hard gewerkt moeten worden om hiervoor fondsen en sponsor gelden te verkrijgen.

Daarnaast is het van groot belang om de communicatie met de vrijwilligers goed te verzorgen. Een goede communicatie is van het grootste belang om een werkende organisatie te verkrijgen en te behouden.

Na realisatie van de lift is het museum toegankelijker zijn voor een grotere doelgroep. Daarnaast moet de samenwerking met de overige musea een bijdrage gaan leveren aan een vergroting van de bezoekersaantallen.

In 2017 zal een geheel nieuw marketingplan gemaakt worden, ook weer in samenwerking met een projectgroep van studenten van de NHTV uit Breda.

Een en andere zal onder het motto ' Van ambitie, via transitie naar expositie' plaats vinden.

Vastgesteld tijdens de vergadering d.d. 20 maart 2017

.....

K. Vaartjes
voorzitter

.....

M. Venema
secretaris